

Ενέργεια 2.1.2 : Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου

Για να βελτιωθεί η ποιότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου που αφορά την πρωτοβάθμια, την δευτεροβάθμια γενική και τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να στηριχθεί σε συνολική και συστηματική μελέτη των παραγόντων εκείνων που επηρεάζουν άμεσα το εκπαιδευτικό σύστημα. Εκτός από την ανάπτυξη και συλλογή στοιχείων που αφορούν το εκπαιδευτικό έργο μέσα από τις Πράξεις της Ενέργειας εκτιμάται ότι θα αναπτυχθεί και θα ενισχυθεί ένα πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης ανάμεσα στους παράγοντες του σχολείου, καθώς επίσης θα αναπτυχθούν συλλογικά και ατομικά σχέδια δράσης για την βελτίωση του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου.

Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου θα υλοποιηθεί σε τέσσερις φάσεις. Αρχικά, με την εκπόνηση μελετών θα παραχθούν τα εργαλεία αξιολόγησης και θα καταρτιστεί ένα Σχέδιο Δράσης που θα καλύπτει τις διαδικασίες και τους δείκτες της αξιολόγησης. Κατόπιν θα γίνει πιλοτική εφαρμογή του προτεινόμενου μοντέλου της αξιολόγησης. Σε τρίτη φάση θα αξιολογηθούν τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και τέλος θα γενικευθεί η εφαρμογή του προγράμματος.

Η Ενέργεια περιλαμβάνει ενδεικτικά τις ακόλουθες κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Ανάπτυξη και προτυποποίηση δεικτών και κριτηρίων

Οι δείκτες και τα κριτήρια που θα αναπτυχθούν, θα χρησιμοποιηθούν για την δυναμική αποτύπωση της κατάστασης, τόσο στο επίπεδο της σχολικής μονάδας, όσο και στο περιφερειακό ή το εθνικό επίπεδο. Στόχος είναι ο προσδιορισμός των εκπαιδευτικών παραγόντων που απαιτούν ή επιδέχονται βελτίωση. Οι δείκτες θα αφορούν:

- τον μαθητικό πληθυσμό (κοινωνικά και πολιτισμικά στοιχεία σχολείου, γονέων, μαθητική επίδοση και πρόοδος, εξωσχολικές δραστηριότητες, μαθητικές ροές, τις σχέσεις σχολείου-οικογένειας, κλπ.)
- τα διαθέσιμα μέσα (σχολικό κτίριο, λοιποί χώροι, ύπαρξη και λειτουργία εργαστηρίων και βιβλιοθηκών, εποπτικά μέσα και εργαστηριακός εξοπλισμός διαθέσιμος-αξιοποιήσιμος, κλπ.)

- το προσωπικό του σχολείου (εκπαιδευτικοί, ειδικό-βοηθητικό προσωπικό, διοικητικοί, κλπ.)
- τις μαθησιακές διαδικασίες (εφαρμογή προγράμματος σπουδών, εκπαιδευτικό υλικό, καινοτομικές δραστηριότητες, όπως η χρήση βιβλιοθηκών ή πληροφορικής, κλπ.)

Εκτιμάται ότι με την λειτουργία του δικτύου (Edunet), που θα ενώνει την κεντρική υπηρεσία του ΥπΕΠΘ με τις περιφερειακές Διευθύνσεις και Γραφεία, με τις σχολικές μονάδες και με τους εποπτευόμενους φορείς, θα είναι δυνατή η ανάπτυξη ενός γεωγραφικού πληροφοριακού συστήματος (GIS), που θα αποτυπώνει την υπάρχουσα κατάσταση σε όλους τους τομείς που συνδέονται με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου.

Κατηγορία Πράξεων β : Αποτίμηση του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών και των θεσμοθετημένων οργάνων της εκπαίδευσης

Θα αποτιμηθεί ο τρόπος λειτουργίας των θεσμοθετημένων οργάνων (Π.Ι., ΚΕΕ, κλπ.) και των διοικητικών υπηρεσιών της εκπαίδευσης σε επίπεδο σχολείου, περιφέρειας και κεντρικής υπηρεσίας ΥπΕΠΘ. Στόχος είναι η εξέταση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις διαδικασίες τοποθέτησης ατόμων σε θέσεις στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης και η εφαρμογή των διατάξεων. Θα επιχειρηθεί η αποτύπωση των δραστηριοτήτων των στελεχών της διοίκησης (κυρίως στο έργο των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Γραφείων εκπαίδευσης). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί και στην αποτύπωση-αποτίμηση της εμπλοκής των στελεχών της διοίκησης στην προώθηση εκπαιδευτικών καινοτομιών.

Παράλληλα, θα αξιολογηθούν οι υπηρεσίες που παρέχουν οι Σχολικοί Σύμβουλοι σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, καθώς και τα στοιχεία (θεσμικά και μη) που επηρεάζουν το έργο τους.

Επίσης, θα συγκεντρωθούν, αναλυθούν και στη συνέχεια θα δημοσιοποιηθούν εκείνα τα στοιχεία εκπαίδευσης που αφορούν κυρίως την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τεχνική εκπαίδευση

Τέλος, θα αναλυθούν και θα αξιολογηθούν τα σχολικά προγράμματα και το διδακτικό υλικό της εκπαίδευσης ενώ ταυτόχρονα θα αξιολογηθούν οι

επιδόσεις των μαθητών και θα πραγματοποιηθεί εις βάθος ανάλυση των «λαθών» τους, της αυτογνωσίας και της δημιουργικότητας των μαθητών.

Κατηγορία Πράξεων γ : Αξιολόγηση των δράσεων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) που αφορούν εκπαίδευση

Θα αξιολογηθούν δράσεις που χρηματοδοτήθηκαν από το Β' ΚΠΣ ή θα χρηματοδοτηθούν από το Γ' ΚΠΣ, οι οποίες αφορούν ζητήματα εκπαίδευσης (π.χ. δράσεις του ΕΠΕΑΕΚ και του Ε.Π. ΚτιΠ).

Κατηγορία Πράξεων δ : Αξιολόγηση σχέσης αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και συνεχιζόμενης κατάρτισης

Στα πλαίσια της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου θα μελετηθεί και η σχέση που υπάρχει μεταξύ της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης (που υλοποιείται από τα ΤΕΕ), της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης (που υλοποιείται από τα δημόσια ΙΕΚ) και της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης (που υλοποιείται από τα ΚΕΚ κ.α.), μια και παρατηρούνται αδυναμίες, ελλείψεις, ανακολουθίες και επικαλύψεις.

Στη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση στρέφονται τόσο άτομα που έχουν πτυχία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όσο και νέοι που δεν ολοκλήρωσαν τις σχολικές τους υποχρεώσεις, με αποτέλεσμα τα όρια μεταξύ αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης να είναι ρευστά. Χρειάζεται μια σειρά μελετών για να ερμηνευτούν τα φαινόμενα που παρατηρούνται και για να σχεδιαστεί ένα λειτουργικό και συμπληρωματικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στη χώρα μας.

Ενδεικτικά, θα εξεταστούν οι εξειδικεύσεις που προσφέρουν τα ΤΕΕ, τα δημόσια ΙΕΚ και οι φορείς της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, θα καταγραφούν τα τυχόν εμπόδια που δυσκολεύουν την απρόσκοπτη μετάβαση από την μια στην άλλη βαθμίδα των τριών συστημάτων, θα προσδιοριστούν τα επαγγελματικά δικαιώματα που συνδέονται με τις εξειδικεύσεις κάθε κλάδου, θα αναλυθούν οι γενικές και τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες που αναπτύσσονται σε κάθε επίπεδο, κλπ. Στόχος είναι η διατύπωση προτάσεων για ειδικότητες, προγράμματα σπουδών και εκπαιδευτικό υλικό και η δημιουργία ρυθμιστικής αρχής, ώστε να

επιτευχθεί ο καλύτερος συντονισμός των εκπαιδευτικών πολιτικών και των πρακτικών που ακολουθούνται. Επίσης, εκτιμάται ότι θα προκύψουν συμπεράσματα για την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και για την ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού.

Κατηγορία Πράξεων ε : Αξιολόγηση ΤΕΕ

Θα αξιολογηθεί το εκπαιδευτικό έργο των ΤΕΕ. Θα εξεταστεί το πρόγραμμα σπουδών, θα γίνει αποτίμηση των μαθημάτων ειδικότητας και των εργαστηριακών μαθημάτων, και θα αποτιμηθεί παράλληλα ο υπάρχων εξοπλισμός και το εκπαιδευτικό υλικό που βρίσκεται στη διάθεση των εκπαιδευτικών. Μεταξύ άλλων θεμάτων που θα μελετηθούν, πρέπει να αξιολογηθεί και ο θεσμός των Σχολικών Εργαστηριακών Κέντρων (ΣΕΚ), ώστε να αποσαφηνιστεί κατά πόσον εξυπηρετούνται αποτελεσματικά οι ανάγκες των ΤΕΕ με τα οποία συνδέονται.

Κατηγορία Πράξεων στ : Αξιολόγηση του ΟΕΕΚ

Θα πραγματοποιηθεί μία ολοκληρωμένη και δυναμική αξιολόγηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του παρεχομένου έργου του ΟΕΕΚ.

Η αξιολόγηση του ΟΕΕΚ και της παρεχόμενης από τα δημόσια ΙΕΚ επαγγελματικής κατάρτισης που έλαβε χώρα στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ Ι, με την εκπόνηση ενός case study, απέφερε χρήσιμες ενδείξεις, αλλά δεν καλύπτει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης και δυναμικής αξιολόγησης της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του παρεχομένου έργου του Οργανισμού.)

Κατηγορία Πράξεων ζ : Ανάπτυξη εθνικού συστήματος αξιολόγησης και διασφάλισης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Θα αναπτυχθεί ένα εθνικό σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η υλοποίηση αυτής της κατηγορίας Πράξεων προϋποθέτει τη διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου που θα καθορίζει τα χαρακτηριστικά του εθνικού συστήματος αξιολόγησης της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, το οποίο θα διέπει

στο εξής τις συναφείς διαδικασίες. Το εν λόγω θεσμικό πλαίσιο προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο έτος 2001.

Αυτή η κατηγορία Πράξεων περιλαμβάνει αφ' ενός μεν την οργάνωση του συστήματος, την πλαισίωσή του με εξειδικευμένο επιστημονικό και διοικητικό / τεχνικό δυναμικό και την ανάπτυξη της μεθοδολογικής υποδομής του, αφ' ετέρου δε την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων αξιολόγησης ποιότητας.

Κατηγορία Πράξεων η : Στρατηγικός και χωροταξικός σχεδιασμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει αφ' ενός μεν την κατάρτιση του κεντρικού στρατηγικού και χωροταξικού σχεδίου ανάπτυξης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, για λογαριασμό του ΥπΕΠΘ, αφ' ετέρου δε την κατάρτιση των στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων των επιμέρους Ιδρυμάτων. Η σημασία αυτής της κατηγορίας Πράξεων έγκειται στο ότι ένας από τους κρίσιμους παράγοντες στην αξιολόγηση της ποιότητας ενός Ιδρύματος είναι ακριβώς ο βαθμός στον οποίο αυτό πετυχαίνει ή προωθεί τους στρατηγικούς και τους επιχειρησιακούς στόχους του.

Κατηγορία Πράξεων θ : Ανάπτυξη του συστήματος τεκμηρίωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Η κατηγορία περιλαμβάνει αφ' ενός μεν την εκπόνηση της μελέτης για την ανάπτυξη του συστήματος τεκμηρίωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής του αναγκαίου λογισμικού, αφ' ετέρου δε την αρχική φάση λειτουργίας του συστήματος. Η διασφάλιση του εξοπλισμού πληροφορικής, που απαιτείται για την ανάπτυξη του αναγκαίου δικτύου, θα καλυφθεί στο πλαίσιο της ανάπτυξης των Δικτύων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (βλ. Ε.Π. ΚτιΠ). Η ανάπτυξη ενός αξιόπιστου, έγκυρου και ορθολογικού συστήματος τεκμηρίωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εγκυρότητα της διαδικασίας αξιολόγησης, η οποία πρέπει να στηρίζεται στον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό συναφών στοιχείων και δεδομένων. Στη βάση αυτή, το σύστημα τεκμηρίωσης θα περιέχει όλα τα στοιχεία και τα δεδομένα που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας, ενώ παράλληλα θα

καλύπτει και τις σύγχρονες απαιτήσεις, σε διεθνείς συγκρίσεις, δεδομένων στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Κατηγορία Πράξεων 1 : Μελέτες και εφαρμογή σχεδίων για την αναδιοργάνωση των Ιδρυμάτων.

Στα πλαίσια αυτής της κατηγορίας πράξεων, θα χρηματοδοτηθούν μελέτες και εφαρμογές διοικητικής αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών που θα κριθούν αναγκαίες από τα Ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. και εφόσον υπάρξουν εγγυήσεις για υιοθέτηση και εφαρμογή τους.